3.5. Med Harfleri: Elif, Vav, Ya

Med, uzatmak demektir. Kendinden önceki harfin uzatılarak okunmasını sağlayan harekesiz (sakin) harflere med harfleri (uzatma harfleri) denir.

Med harfleri üçtür: elif (ا), vav (و), ya (ى). Meddin (uzatma) ölçüsü, okuyuşu bir elif miktarı uzatmak demektir. Bu da okuma esnasında sesin iki hareke miktarı uzatılması ya da bir parmak kaldırma veya indirme süresi kadardır.

Med harfleriyle ("elif", "vav", "ya") yapılmış bir ebru çalışması.

Elif (ا): Kendisinden önceki üstünlü harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri "e-a" arası bir sesle; kalın harfleri "a" sesiyle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri اَا، بَـا، تَـا... şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "elif" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan elif ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

يَا	مَا	لَا	اِذَا	كَمَا
قَالَ	كَانَ	زَادَ	اَرَادَ	تَبَارَكَ
مَالِكِ	عِبَادِ	يَكَادُ	كِتَابٌ	سُبْحَانَكَ
اِيَّاكَ	فَتَابَ	عَلَيْنَا	جَاعِلٌ	نَزَّلْنَا
اِهْدِنَا	غِشَاوَةٌ	يَا اَيُّهَا	ظُلُمَاتٌ	جَنَّاتٍ
بِمَا اُنْزِلَ	تِجَارَتُهُمْ	فَزَادَهُمْ	اَبْصَارِهِمْ	رَزَقْنَاهُمْ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Nebe' suresinin 6-9. ayetlerini, kırmızı renkli uzatan elif harfine dikkat ederek okuyunuz.

اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ مِهَادًاۙ ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ اَوْتَادًاۙ ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ اَزْوَاجًاۙ
﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًاۙ ﴿٩﴾

Vav (و): Kendisinden önceki ötreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri “u-ü” arası bir sesle; kalın harfleri “u” sesiyle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri اُو بُو تُو ... şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "vav" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan vav ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

قُو — ذُو — اَعُوذُ — اَمُوتُ — وَقُودُ

يَقُولُ — يَعُودُ — نَتُوبُ — يَكُونُ — قُلُوبٌ

رَسُولٌ — قُلُوبِهِمْ — مَعْدُودَةً — غَفُورٌ — بِسُورَةٍ

مَغْضُوبِ — مُفْلِحُونَ — مُفْسِدُونَ — مُصْلِحُونَ — يَرْجِعُونَ

يَعْلَمُونَ — يُوقِنُونَ — يُؤْمِنُونَ — يَشْعُرُونَ — يُنْفِقُونَ

تَتَّقُونَ — يُخَادِعُونَ — يُجَاهِدُونَ — يُبَشِّرُونَ — يُسِرُّونَ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Burûc suresinin 1-6. ayetlerini, kırmızı renkli uzatan vav harfine dikkat ederek okuyunuz.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ﴿٢﴾ وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ﴿٣﴾

قُتِلَ اَصْحَابُ الْاُخْدُودِ ﴿٤﴾ اَلنَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ﴿٥﴾ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ﴿٦﴾

Ya (ي): Kendisinden önceki esreli harfin uzatılarak okunmasını sağlar. İnce harfleri “i” sesiyle; kalın harfleri “ı-i” arası bir sesle uzatır.

DİNLEYELİM-OKUYALIM

Öğretmeninizin harfleri ... اِ بِي تِي şeklinde uzatarak okuyuşunu dinleyiniz. Harekesiz "ya" harfine dikkat ediniz. Siz de bütün harfleri aynı şekilde med harfi olan ya ile okuyunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

فِي	لِي	ذِي	اَبِي	اَخِي
بَنِي	دِينِي	اَلَّذِي	عِلْمِي	كِتَابِي
اَلِيمٌ	عَلِيمٌ	اَلَّذِينَ	قَدِيرٌ	سَمِيعٌ
عَالَمِينَ	صَادِقِينَ	فَاسِقِينَ	كَافِرِينَ	ظَالِمِينَ
يُمِيتُ	يُحْيِي	اِبْلِيسَ	اَبَابِيلَ	تَرْمِيهِمْ
نَسْتَعِينُ	مُبَشِّرِينَ	مُنْذِرِينَ	خَاشِعِينَ	حَكِيمٌ

DİKKAT EDELİM

Harflerin üstünde yer alan asar (ـٖ) ve altında yer alan çeker (ـٖ) işaretlerinin med harfi gibi harfleri uzatarak okuttuğuna dikkat ediniz.

KENDİMİZİ DENEYELİM

Fil suresini, kırmızı renkli uzatan "ya" harfine dikkat ederek okuyunuz..

اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِاَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ اَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ
﴿٢﴾ وَاَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا اَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ
كَعَصْفٍ مَاْكُولٍ ﴿٥﴾

3.6. Vav ve Ya Şeklinde Yazılan Elif

Kur'an yazısında elif harfi üç şekilde yazılır.

1. Genellikle, bildiğimiz elif (ا) şeklinde yazılır. Örnek: قَالَ ve اِيَّاكَ

2. Bazen vav (و) şeklinde yazılır. Örnek: صَلٰوةٌ ve زَكٰوةٌ

3. Bazen de ya (ى) şeklinde yazılır: اِلٰى ve عَلٰى

BULALIM

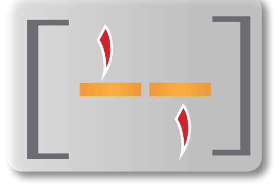
Kitabınızın "Yüzünden Okunacak Sureler ve Anlamları" bölümünden elif harfinin üç farklı yazılışına örnekler bulunuz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اِلٰى	عَلٰى	بَلٰى	اَبٰى	سَلْوٰى
اَوْلٰى	اَدْرٰى	مُوسٰى	عِيسٰى	تَقْوٰى
حَتّٰى	تَعَالٰى	صَلّٰى	فَهَدٰى	اِسْتَوٰى
تَلَقّٰى	اُخْرٰى	يُسْرٰى	بُشْرٰى	اَدْنٰى
حُسْنٰى	يَغْشٰى	نَجّٰينَا	فَسَوّٰيهُنَّ	مَنٰوةٌ
صَلٰوةٌ	زَكٰوةٌ	حَيٰوةٌ	غَدٰوةٌ	نَجٰوةٌ

3.7. Uzatma (Asar-Çeker) İşareti

Kur'an yazısında, harfin üstüne konulan (ـٰ) uzatma işaretine **asar**, altına konulan (ـٖ) uzatma işaretine **çeker** denir. Bu işaretler o harfin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar.

TAHMİN EDELİM

Asar işareti bulunan harflerden sonra gizli bir med harfi vardır. Bu med harfini tahmin ediniz.

UYGULAYALIM

Aşağıdaki örnekleri okuyunuz.

اٰمَنَ	اٰدَمَ	اٰنَسَ	هٰذَا	ذٰلِكَ
اِسْحٰقَ	هٰرُونَ	قُرْاٰنٌ	اِلٰهُ	اٰيَاتٌ
اٰمَنَّا	رَحْمٰنِ	اٰتَيْنَا	اٰخِرَةٌ	لٰكِنَّ
سَمٰوَاتٌ	اٰذَانِهِمْ	بِاٰيَاتِنَا	اٰلَ فِرْعَوْنَ	اٰلِ عِمْرَانَ
اِبْرٰه۪يمَ	اِسْمٰع۪يلَ	ف۪يهِ	د۪ينُكُمْ	مُسْتَق۪يمَ
عَل۪يمٌ	تَجْر۪ي	يُم۪يتُكُمْ	شَيَاط۪ينِهِمْ	اَرْبَع۪ينَ

KENDİMİZİ DENEYELİM

Bakara suresinin 25. ayetinde kırmızı renkle verilen "asar" ve "çeker" işaretine dikkat ederek okuyunuz.

وَبَشِّرِ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْر۪ي مِنْ تَحْتِهَا
الْاَنْهَارُۜ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقاًۙ قَالُوا هٰذَا الَّذ۪ي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ
وَاُتُوا بِه۪ مُتَشَابِهاًۜ وَلَهُمْ ف۪يهَٓا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾